

Iin kunnan Infra- ja ympäristöpalvelut

Avustusperiaatteet

Yhdyskuntalautakunta 25.11.2025 § 141

Sisältö

1. Avustusperiaatteiden soveltaminen.....	3
2. Yleiset ehdot avustusten myöntämiselle.....	4
3. Avustusten hakeminen ja myöntämisprosessi	5
4. Myönnettävät avustukset.....	8
5. Lainsäädännöllinen perusta.....	9
Kuntalaki (410/2015).....	9
Julkisten varojen käytön periaatteet	9
Valtiontukisääntely (EU ja kansallinen lainsäädäntö)	9
Yhdistyslaki (503/1989)	9
Muut erityislait.....	9
Kunnan omat ohjeet ja säännöt.....	10
Valvonta ja seuranta	10
6. Voimaantulo	10

1. Avustusperiaatteiden soveltaminen

Nämä avustusperiaatteet koskevat **lin kunnan Infra- ja ympäristöpalveluiden** myöntämiä avustuksia rekisteröidyille yhdistyksille, seuroille ja muille yleishyödyllisille toimijoille, jotka toimivat lin kunnassa ja joiden toiminta kohdistuu pääosin iiläisiin.

Avustuksilla tuetaan toimintaa, joka:

- edistää lin kunnan strategisia tavoitteita
- parantaa kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta
- tukee ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää ympäristöä
- täydentää kunnan omaa Infra- ja ympäristöpalveluiden tuottamaa palvelua
- ylläpitää tai kehittää lin kunnan Infra- ja ympäristöpalveluiden hallinnoimia alueita (esim. puistot, reitit, laavut, ulkoliikunta-alueet)

Infra- ja ympäristöpalveluiden avustukset jaetaan kahteen kategoriaan:

- **Kumppanuussopimuksiin perustuvat avustukset (ensisijainen)**
- **Materiaaliavustukset (vain sopimuksen osana)**

Erillisiä toiminta-, hanke- tai tapahtuma-avustuksia ei myönnetä tämän tulosalueen kautta.

Talkoot ja vapaaehtoistyö kumppanuussopimuksissa

Kumppanuussopimukseen perustuva toiminta voidaan toteuttaa joko talkoilla (vapaaehtoistyönä), palkatulla työvoimalla tai näiden yhdistelmällä. Toteutustapa määritellään sopimusta laadittaessa, ja siihen liittyvät vastuut määräytyvät valitun mallin mukaisesti.

Talkootyön käyttö kumppanuussopimuksissa

Talkootyötä voidaan käyttää sellaisissa matalan riskin tehtävissä, jotka eivät edellytä ammattipätevyyttä tai koneellista työskentelyä. Talkoot voivat sisältää esimerkiksi siivous-, huolto- ja kunnossapitotehtäviä, polkujen ja reittien kevytkunnostusta, laavujen ja taukopaikkojen ylläpitoa sekä muuta pienimuotoista ympäristötyötä.

Talkoiden järjestäminen edellyttää aina ennakoon sovittua yhteistyötä kunnan kanssa. Talkoisiin sovelletaan kunnan talkoo-ohjetta, ja kunta vastaa talkoiden turvallisuusohjeista, tarvittavien riskitietojen antamisesta sekä sovittujen materiaalien toimittamisesta. Yhdistys vastaa talkoolaisten perehdytyksestä, osallistujalistan pitämisestä ja ohjeiden noudattamisesta.

Palkattu työvoima tai ostopalvelu

Mikäli toiminta toteutetaan palkatulla työvoimalla, talkoo-ohjetta ei sovelleta. Yhdistys vastaa tällöin kaikista työnantajavelvoitteista, työturvallisuudesta ja lakisääteisistä velvoitteista. Kunta voi edellyttää pätevyyksien ja turvallisuusasioiden tarkastamista.

Sekamalli

Jos toiminta sisältää sekä talkoilla että palkatulla työvoimalla suoritettavia tehtäviä, kumpaakin toteutustapaa koskevat omat velvoitteensa. Talkoilla tehtäviin osioihin sovelletaan talkoo-ohjetta ja palkatulla työvoimalla tehtäviin osioihin työnantajavelvoitteita.

Yleinen linjaus

Talkootyö ei muodosta työsuhdetta kunnan ja talkoolaisten välille. Talkoot ovat vapaaehtoista toimintaa, jonka tarkoituksena on tukea paikallista yhteisöllisyyttä ja ympäristön viihtyisyyttä. Talkoo-ohjetta sovelletaan vain niihin kumppanuussopimuksiin, joissa toiminta sisältää talkoilla suoritettavia tehtäviä.

2. Yleiset ehdot avustusten myöntämiselle

Avustettavan toiminnan tulee:

- tukea lin kunnan strategiaa ja sen tavoitteita
- olla luonteeltaan yleishyödyllistä
- täydentää kunnan omaa palvelutuotantoa kustannus- ja resurssitehokkaasti
- olla sopusoinnussa ympäristövastuun ja kestävän kehityksen periaatteiden kanssa

Avustuksen saajalla tulee olla:

- rekisteröity yhdistysmuoto tai vastaava yleishyödyllinen asema
- vähintään vuoden toimintahistoria
- taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa sovittu toiminta
- asianmukainen kirjanpito ja sisäinen valvonta (suositus: tilitoimisto)
- nimetty yhdistyksen yleinen sähköposti (ei henkilöön sidottu)

Avustusta **ei myönnetä**:

- voittoa tavoittelevaan toimintaan
- kaupallisten palveluiden tukemiseen
- toimintaan, jolle on jo myönnetty kunnallista rahoitusta muussa muodossa
- toimintaan, jossa yhdistys toimii kunnan palveluntuottajana ostopalvelusopimuksella

2.1 Maksatus, kausivaihtelu ja määrärahojen suunnittelu

Kumppanuussopimuksiin perustuva toiminta on osin kausiluonteista (kesä–talvikausi). Tästä johtuen avustusten maksatus voi ajoittua eri talousarviovuodelle kuin toiminnan toteuttaminen. Avustukset maksetaan toteutuneen toiminnan ja hyväksytyn raportoinnin perusteella.

Talvikauden toimintaan (esim. latu- ja jääalueiden kunnossapito) liittyvä avustus maksetaan raportoinnin jälkeen, mikä voi tapahtua seuraavan vuoden maalis-huhtikuussa. Kunta varautuu tähän talousarviossaan varaamalla määrärahat ennakkoon seuraavan vuoden alkuun, jotta kumppanuustoiminnan jatkuvuus ja tasapuolinen kohtelu turvataan.

Avustusten maksatuksen edellytyksenä on, että yhdistys on toimittanut sovitun raportoinnin, joka

sisältää kuvauksen toteutuneesta työstä, toteutuneet kustannukset sekä muut sopimuksen perusteella vaadittavat selvitykset.

Määrärahat kohdennetaan hakukierroksittain, jaettuna kesä- ja talvikauden tarpeiden mukaisesti. Mikäli toisen kauden avustustarve on vähäinen, käyttämättä jääneistä määrärahoista päätetään taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti

3. Avustusten hakeminen ja myöntämisprosessi

Kumppanuussopimuksiin perustuvia avustuksia haetaan kahdella vuosittaisella hakukierroksella (tammi–helmikuu ja elo–syyskuu), jotta kausiluontoisen toiminnan edellyttämät määrärahat voidaan kohdentaa tasapuolisesti eikä avustuksia myönnetä vain kalenterivuoden alkupuolella. Hakuajalla varmistetaan myös se, että talvi- ja kesäkauden kumppanuudet voidaan suunnitella ja rahoittaa ennakkoidusti.

3.1 Hakeminen

Avustuksia haetaan:

- kunnan sähköisellä lomakkeella / hakujärjestelmässä
- vuosittain ilmoitettavana hakuaikana
- ennen toiminnan aloittamista

Hakemukseen tulee liittää:

- yhdistyksen toimintasuunnitelma
- talousarvio
- selvitys kohdealueesta ja vastuista
- tieto aiemmista kunnalta saaduista avustuksista

Puutteelliset hakemukset palautetaan täydennettäväksi ja voidaan hylätä määräajan jälkeen.

3.2 Avustusten myöntäminen

Päätöksen avustuksesta tekee tulosalueesta vastaava viranhaltija määrärahojen puitteissa. Päätöksestä tehdään oikaisuvaatimuskelpoinen viranhaltijapäätös.

Hakemuksia arvioidaan seuraavin kriteerein:

- toiminnan vaikuttavuus
- alueellinen tarve
- kustannus- ja resurssitehokkuus
- yhdenvertaisuus
- kunnan strategiaan tavoitteisiin sopivuus
- yhdistyksen kyky toteuttaa ja raportoida toiminta

3.3 Avustusten maksatus

Kumppanuusavustus maksetaan kunnan talousarvioon varatun vuosittaisen määrärahan puitteissa neljässä yhtä suuressa maksuerässä (kvartaaleittain).

Maksuerän maksamisen edellytyksenä on, että yhdistys on toimittanut sopimuksen mukaiset raportit ja muut selvitykset ajantasaisesti, ja kunta on ne hyväksynyt.

Mikäli raportointi viivästyy tai on sisällöltään puutteellinen, kunta voi siirtää kyseisen maksuerän maksamista siihen saakka, kun raportointi on toimitettu ja todettu hyväksyttäväksi.

Kunta ei ole velvollinen maksamaan maksueriä etukäteen eikä ennen raportointivelvoitteiden täyttymistä. Myöhästynyt raportointi siirtää maksuaikataulua vastaavasti.

3.4 Materiaaliavustusten periaatteet

Materiaaliavustuksella tarkoitetaan kunnan tuottamaa tai hankkimaa materiaalia, jota yhdistys käyttää sopimuksen piirissä olevien alueiden hoitoon ja ylläpitoon.

3.4.1 Materiaaliavustusten ennalta sopiminen

Materiaaliavustukset tulee **sopia aina etukäteen** kunnan kanssa ennen hankintaa tai käyttöä.

Yhdistys **ei saa hankkia materiaaleja omatoimisesti** odottaen niiden korvaamista jälkikäteen.

Kunta päättää, mitä materiaalia voidaan luovuttaa materiaaliavustuksena.

3.4.2 Kunnan vastuulla tehtävät hankinnat

Kaikki materiaaliavustukset ovat kunnan hankkimia, hallinnoimia ja toimittamia.

Kunta arvioi tarpeen, kilpailuttaa ja tekee hankinnat kunnan hankintaohjeen mukaisesti.

Materiaalit luovutetaan yhdistykselle kunnan varastoilta tai toimitetaan sovitulle kohteelle.

3.4.3 Talousarvioon perustuvat rajat

Materiaaliavustukset voidaan myöntää vain, mikäli määräraha on varattu talousarvioon etukäteen.

Materiaaliavustusten määräraha varataan edellisenä vuonna seuraavan vuoden talousarvioon.

Yhdistykselle myönnettävien materiaalien laajuus määritellään talousarvion raamien ja kumppanuussopimuksen perusteella.

3.4.4 Sallitut materiaalit

Materiaaliavustus voi sisältää:

- kevyet kunnossapitomateriaalit (laudat, lankut, opasteet, aidat)

- puistokalusteet (penkit, roskasäiliöt)
- maa-ainekset
- istutusmateriaalit
- pienet käsityökalut (ei koneita)

3.4.5 Kielletyt materiaalit

Materiaaliavustusta ei voida käyttää:

- yhdistyksen oman toiminnan varainhankintaan
- yhdistyksen omien / yksityisten alueiden ylläpitoon
- koneiden, laitteiden tai laajojen investointien hankintaan
- yhdistyksen toimintaan, joka ei kuulu kumppanuussopimuksen piiriin

3.5 Raportointi

Kumppanuussopimukseen perustuvan toiminnan raportointi koostuu:

1. **Kvartaaleittain toimitettavista lyhyistä tilanneselvityksistä**, joiden perusteella kunta arvioi toiminnan etenemisen ja maksuerien edellytykset.
Tilanneselvitys voi sisältää:
 - tehdyt toimenpiteet
 - mahdolliset poikkeamat
 - lyhyen kustannus- tai toteumayhteenvedon
 - turvallisuuteen liittyvät havainnot.
2. **Puolivuosisiraportista** (toimitetaan 31.8. mennessä), joka sisältää yhteenvedon kesäkauden toiminnasta, materiaalien käytöstä ja toteutuneista tehtävistä.
3. **Vuosiraportista** (toimitetaan 31.5. mennessä), joka sisältää tilinpäätöstiedot, toimintakertomuksen sekä arvion yhteistyön vaikuttavuudesta.

Kvartaaleittaisten maksuerien maksaminen edellyttää, että yhdistys on toimittanut kulloinkin vaadittavat selvitykset ja raportit kunnan hyväksymällä tavalla. Raportoinnin viivästyminen siirtää maksuerien maksamista vastaavasti.

Raportoinnissa esitetään:

- tehdyt työtehtävät
- alueiden kunto ja kehitystarpeet
- toiminnan kustannukset
- avustuksen käyttöerittely
- yhteistyön arviointi

3.6 Takaisinperintä

Avustus voidaan periä takaisin, jos:

- sitä käytetään muuhun kuin sovittuun tarkoitukseen
- raportointivelvoitteita ei noudateta
- toiminta keskeytyy ilman perusteltua syytä
- yhdistys antaa virheellisiä tietoja

4. Myönnettävät avustukset

4.1 Kumppanuussopimuksiin perustuvat avustukset

Kumppanuussopimus voidaan solmia, kun:

- toiminta on pitkäjänteistä (2–3 vuotta)
- yhteistyö täydentää kunnan palvelutuotantoa
- yhdistys tuottaa säännöllistä toimintaa
- avustuksen vuosittainen tarve on selkeä
- kunnan ja yhdistyksen yhteistyön laatu ja seuranta edellyttää sopimusmuotoa

Kumppanuuksien tavoitteita voivat olla:

- alueiden ylläpito ja siisteys
- luontopolkujen tai lähiliikunta-alueiden hoito
- laitureiden, taukopaikkojen ja laavujen kevyet kunnossapidon tehtävät
- kyläympäristöjen kehittäminen
- yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen

4.2 Sopimuksen sisältö

Kumppanuussopimus sisältää:

- sopijapuolet
- sopimuskauden
- tavoitteet ja tehtävät
- avustuksen määrä ja maksatus
- materiaalituen periaatteet

- raportointivaatimukset
- molempien osapuolten velvoitteet
- irtisanomis- ja purkamisehdot

4.3 Seuranta ja yhteistyö

Kunta ja yhdistys:

- käyvät **vuosittaiset kumppanuuskeskustelut**
- tekevät tarvittaessa **yhteistyö- ja kohdealuekäyntejä**
- arvioivat toiminnan vaikuttavuutta

5. Lainsäädännöllinen perusta

Avustusten myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin seuraavia lakeja ja oikeusperiaatteita:

Kuntalaki (410/2015)

Kuntalain mukaan kunnalla on laaja itsehallinto päättää avustusten myöntämisestä paikallisen hyvinvoinnin ja toimintojen tukemiseksi (4 §). Avustuksia myönnettäessä on noudatettava **tasapuolisuuden ja puolueettomuuden periaatteita** (7 §). Kunnan tulee **valvoa avustusten käyttöä** ja varmistaa niiden tarkoituksenmukainen käyttö (14 §).

Julkisten varojen käytön periaatteet

Avustusten käytön on oltava tehokasta, tarkoituksenmukaista ja lainmukaista. Avustusten tulee perustua **selkeisiin, avoimiin ja syrjimättömiin kriteereihin**, eikä myöntäminen saa aiheuttaa kilpailun vääristymistä.

Valtiontukisääntely (EU ja kansallinen lainsäädäntö)

Mikäli avustuksella katsotaan olevan vaikutusta markkinoihin tai kilpailuun, avustusten myöntämisessä noudatetaan valtiontukisääntelyn velvoitteita. Tämä koskee erityisesti avustuksia, jotka kohdistuvat toimintaan, jossa yhdistys toimii markkinoilla.

Yhdistyslaki (503/1989)

Yhdistyksen tulee käyttää avustus sääntöjensä mukaiseen, yleishyödylliseen toimintaan. Kunnan on varmistettava, että avustuksen saaja täyttää yhdistyslain velvoitteet.

Muut erityislait

- **Liikuntalaki (390/2015)** – jos toiminta sisältää liikunnallisia tehtäviä tai ylläpitoa
- **Nuorisolaki (1285/2016)** – jos avustuksen kohteena on nuorisotoiminta

Kunnan omat ohjeet ja säännöt

Avustusten myöntämisessä noudatetaan lisäksi lin kunnan sisäisiä ohjeita ja delegointisääntöjä sekä toimialakohtaisia käytäntöjä.

Valvonta ja seuranta

Avustusten käytön valvonta kuuluu kunnalle. Jos avustusta käytetään vastoin myöntämisperusteita, kunta voi keskeyttää maksamisen tai periä avustukset takaisin.

6. Voimaantulo

Nämä avustusperiaatteet tulevat voimaan **Yhdyskuntalautakunnan hyväksymisen jälkeen** ja niitä sovelletaan avustuksiin vuodesta 2026 alkaen.

